

Vlaams & Neutraal
Ziekenfonds

Dienst Maatschappelijk Werk

Sociale voordelen en
tegenmoetkingen

DMW van het Vlaams &
Neutraal Ziekenfonds

Antwerpsestraat 145
2500 Lier

03-491 86 50

dmw@vnz.be www.vnz.be

24-6-2020

Inhoud

Inleiding	7
Tegemoetkomingen voor personen met een handicap.....	4
Inkomensvervangende Tegemoetkoming (IVT)	4
Integratietegemoetkoming (IT)	6
Vermindering van BTW bij aankoop en onderhoud van een wagen	8
Vrijstelling van de verkeersbelasting en de belasting op inverkeerstelling	9
Parkeerkaart voor personen met een handicap	10
Vrijstelling draagplicht van de autogordel.....	12
European Disability Card	13
Openbaar vervoer: tariefvoordelen.....	14
NMBS	14
De lijn.....	18
Vermindering van de personenbelasting voor een persoon met een handicap	20
Vermindering van onroerende voorheffing voor personen met een handicap	21
Sociaal telefoontarief/internettarief	23
Vermindering kabeldistributie	24
Vrijstelling heffing op afvalwater	25
Sociaal tarief voor elektriciteit en gas.....	26
Maximumfactuur.....	27
Bijzonder solidariteitsfonds	29
Recht op verhoogde tegemoetkoming bij uw ziekenfonds	30
Forfait Chronisch Zieken.....	31
PVS-forfait.....	32
Forfait incontinentie	33
Forfait onbehandelbare incontinentie.....	34
Erkenning behoefte aan andermans hulp – hulp van derden.....	35
Forfait palliatieve zorg.....	36
De Vlaamse Sociale Bescherming (VSB).....	37
Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood	37
Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden	38

Zorgbudget voor mensen met een handicap	39
Zorgtoeslag voor specifieke ondersteuningsbehoefte.....	40
Mobiliteitshulpmiddelen	41
Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)	42
Ondersteuning voor minderjarigen	42
Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (VAPH/ITP)	42
Intersectorale Toegangspoort (ITP)	43
Ondersteuning voor meerderjarigen	44
Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (VAPH/ITP)	44
Persoonsvolgend budget	45
Hulpmiddelen en aanpassingen	46
Bereikbaarheid Dienst Maatschappelijk Werk.....	47

Inleiding

Met deze brochure willen wij trachten meer duidelijkheid te brengen in de sociale voordelen en tegemoetkomingen voor senioren en personen met een handicap. De vermelde bedragen in de brochure zijn van toepassing op 1 maart 2019. De opgegeven bedragen worden aangepast aan de index, informeer u steeds over de actuele bedragen.

Voor de aanvraagdocumenten en verdere informatie kan u steeds bij ons terecht.

Tegemoetkomingen voor personen met een handicap.

Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid (FOD SZ)

Inkomensvervangende Tegemoetkoming (IVT)

Wat?

De inkomensvervangende tegemoetkoming wordt toegekend aan een persoon met een handicap of zieken tussen 21 en 65 jaar die niet in staat zijn meer dan één derde te verdienen van wat een gezonde persoon kan verdienen door uitoefening van een beroep.

Voorwaarden

- Het fysiek of psychisch vermogen om een eigen inkomen te kunnen verwerven moet verminderd zijn tot één derde of minder.
- Je handicap moet erkend worden door de artsen van de FOD.
- Je moet gedomicilieerd zijn in België en er ook werkelijk verblijven.
- Je moet ingeschreven zijn in het bevolkingsregister.
  - o **Uitzondering:**
    - Je komt misschien ook in aanmerking voor een tegemoetkoming als je bent ingeschreven in het vreemdelingenregister, register van ambtenaren van de Europese Unie of register van de bevoorrechte buitenlanders op voorwaarde dat je permanent en daadwerkelijk in België verblijft en je voldoet aan één van de onderstaande voorwaarden:
      - Je bent afkomstig van een lidstaat van de Europese Unie.
      - Je bent afkomstig van Algerije, IJsland, Liechtenstein, Marokko, Noorwegen, Zwitserland of Tunesië en je bent aangesloten bij een sociale zekerheidsregeling of je bent student.
      - Je bent staatloos.
      - Je bent vluchteling.
      - Je bent de echtgenoot van, woont wettelijk samen met of bent een gezinslid van één van de bovenstaande personen.
      - Je hebt tot 21 jaar de verhoogde kinderbijslag ontvangen.
      - Een gezinslid betekent een minderjarig kind, meerderjarig kind, vader, moeder, schoonvader of schoonmoeder; die ten laste is wat gezondheidszorgen betreft en onder hetzelfde dak woont.
- Je moet minstens 21 jaar zijn. Je kan de tegemoetkoming aanvragen vanaf de maand waarin je 20 jaar wordt.
- De aanvraag gebeurt voor uw 65 jaar.

Het bedrag van de tegemoetkoming wordt verminderd met het bedrag van het inkomen van de persoon met een handicap, van zijn partner of van de persoon met wie hij een huishouden vormt.

Op deze inkomsten wordt een vrijstelling toegestaan.

Hoe aanvragen?

De aanvraag van de tegemoetkoming kan gebeuren bij de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds, daarnaast kan je, je ook richten tot de dienst Welzijn van de gemeente of het OCMW.

Integratietegemoetkoming (IT)

Wat?

De integratietegemoetkoming wordt toegekend aan een persoon met een handicap die moeilijkheden ondervindt bij het uitvoeren van dagelijkse activiteiten.

Naargelang de ernst van de afhankelijkheid worden 5 categorieën onderscheiden.

De integratietegemoetkoming kan samen met de inkomensvervangende tegemoetkoming aangevraagd worden.

Voorwaarden

- Uw handicap moet erkend zijn door de artsen van de FOD.
- Er is een beperkte zelfredzaamheid van ten minste 7 punten.
- Je moet ingeschreven zijn in het bevolkingsregister.
  - o Uitzondering: Niet bent ingeschreven in het bevolkingsregister, maar wel in het vreemdelingenregister, register van ambtenaren van de Europese Unie of register van de bevoorrechte buitenlanders op voorwaarde dat je permanent en daadwerkelijk in België verblijft en je voldoet aan één van de onderstaande voorwaarden:
    - Je bent afkomstig van een lidstaat van de Europese Unie.
    - Je bent afkomstig van Algerije, IJsland, Liechtenstein, Marokko, Noorwegen, Zwitserland of Tunesië en je bent aangesloten bij een sociale zekerheidsregeling of je bent student.
    - Je bent staatloos.
    - Je bent vluchteling.
    - Je bent de echtgenoot van, woont wettelijk samen met of bent een gezinslid van één van de bovenstaande personen.
    - Je hebt tot 21 jaar de verhoogde kinderbijslag ontvangen.
- Je moet gedomicilieerd zijn in België en er werkelijk verblijven.
- Je moet minstens 21 jaar zijn. Je kan de tegemoetkoming aanvragen vanaf de maand waarin je 20 jaar wordt.
- De aanvraag moet gebeuren voor de leeftijd van 65 jaar.

Het bedrag van de tegemoetkoming wordt verminderd met de inkomsten van de aanvrager, zijn partner of de persoon met wie hij een huishouden vormt.

Op deze inkomsten wordt een vrijstelling toegestaan.

Hoe aanvragen?

De aanvraag van de tegemoetkoming kan gebeuren bij de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds, daarnaast kan je, je ook richten tot de dienst Welzijn van de gemeente of het OCMW.

Vermindering van BTW bij aankoop en onderhoud van een wagen

Wat?

- Onder bepaalde voorwaarden kunnen personen met een handicap recht hebben op een vermindering van BTW bij aankoop en onderhoud van een wagen.
- Deze voordelen houden het volgende in:
  - o Verminderd btw-tarief van 6% bij de aankoop van een auto.
  - o Een verminderd btw-tarief van 6% voor de aankoop van onderdelen, toebehoren en uitrustingsstukken voor autoaanpassingen, onderhouds- en herstellingswerken.

Wie?

- Personen die volledig blind zijn.
- Personen met een verlamming aan de armen of een amputatie van beide armen.
- Personen met een blijvend letsel van ten minste 50% aan de benen.

Opgelet!

De vrijstelling is enkel geldig voor 1 voertuig in het gezin dat gedurende 3 jaar **door of voor** de betrokkene wordt gebruikt.

Hoe aanvragen?

Via een attest van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid met vermelding van één van bovenstaande aandoeningen.

De aanvraag dient te gebeuren bij de hoofdcontroleur van de BTW van uw woonplaats of via een aanvraagformulier van de Vlaamse Belastingdienst (Verkeersbelasting) en de FOD Financiën (BTW).

De Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds kan u hierbij helpen.

Vrijstelling van de verkeersbelasting en de belasting op inverkeerstelling

Wie?

Voor personen die een attest hebben met vermelding van één van volgende zaken:

- Volledig blind zijn.
- Blijvend invalide aan je benen van 50% of meer.
- Volledig verlamd aan de armen of je beide armen werden geamputeerd.

Voorwaarden

- De wagen is ingeschreven op naam van de persoon met een handicap, zijn partner of op naam van zijn wettelijke vertegenwoordiger (vader, moeder, voogd) wanneer hij/zij minderjarig is of indien de betrokkene onder het statuut van verlengde minderjarigheid geplaatst is.
- Men kan slechts vrijstelling bekomen voor één auto.
- De wagen mag enkel gebruikt worden voor persoonlijk vervoer van de persoon met een handicap: hij dient altijd aanwezig te zijn als chauffeur of als passagier (hierop zijn enkele uitzonderingen: voor meer informatie hierover kan je contact opnemen met onze Dienst Maatschappelijk Werk)

Hoe aanvragen?

De aanvraag dient te gebeuren door het aanvraagformulier in te vullen. Je vindt dit aanvraagformulier via: <https://belastingen.vlaanderen.be/formulieren-verkeersbelastingen> of via de Dienst Maatschappelijk Werk.

Indien je hierover nog vragen hebt, kan je altijd telefonisch contact opnemen met de Vlaamse Overheid via het nummer 1700. Je krijgt een keuzemenu te horen, voor de verkeersbelasting druk je 1' in. Vervolgens krijg je opnieuw een keuzemenu en ook daar dien je `1' in te drukken, je komt hierna terecht bij een medewerker die je verder kan helpen.

Parkeerkaart voor personen met een handicap

Wat?

Met de parkeerkaart kunt je parkeren op de plaatsen voorbehouden aan personen met een handicap. Dat kan zowel als chauffeur of als passagier. Zowel volwassenen als kinderen kunnen recht hebben op een parkeerkaart. De parkeerkaart is strikt persoonlijk en mag niet gebruikt worden als je zelf niet in het voertuig zit.

Het gratis parkeren geldt slechts in bepaalde steden en gemeenten (info bij de politie van de gemeente). Dit staat ook steeds op de parkeermeter vermeld.

Voorwaarden volwassenen

- Je hebt een blijvende invaliditeit van minstens 50% aan de benen.
- Je hebt een erkenning van 80% of meer in het stelsel van tegemoetkomingen aan personen met een handicap of de bijkomende kinderbijslag. Je bent oorlogsinvalidite met een invaliditeit van 50% of meer.
- Je bent volledig verlamd aan de armen of beide armen werden geamputeerd.
- Je gezondheidstoestand vermindert je zelfredzaamheid met 12 punten.
- Je gezondheidstoestand vermindert je mobiliteit met 2 punten. Je hebt een toelating van de adviserend geneesheer van het ziekenfonds of van de Vlaamse Sociale bescherming om een mobiliteitshulpmiddel aan te kopen. (scooters en driewielers komen niet in aanmerking)

Of je al dan niet voldoet aan deze voorwaarden wordt bepaald door de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid.

Voorwaarden kinderen

- Je hebt een erkenning van 80% of je hebt 6 punten in de eerste pijler.
- Je hebt 2 punten op verplaatsing.
- Je hebt een verlamming van de bovenste ledematen.
- Je hebt een amputatie van de bovenste ledematen.

Of je al dan niet voldoet aan deze voorwaarden wordt bepaald door de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid.

Hoe aanvragen?

Het toekennen van een parkeerkaart gebeurt door de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid. De aanvraag kan gebeuren bij de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds, op de gemeente of via het OCMW.

Als je een goedkeuring hebt voor een mobiliteitshulpmiddel dan stuurt onze Dienst Maatschappelijk Werk de nodige documenten naar de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, deze documenten zorgen voor een automatische goedkeuring van de parkeerkaart.

Geldigheid?

In de meeste gevallen is de parkeerkaart levenslang geldig. Als dit niet het geval is en de kaart vervalt, dan dien je ons dit te melden 6 maanden voor de vervaldatum. Je kan een verlenging enkel aanvragen via het contactformulier.

Vrijstelling draagplicht van de autogordel

Wat?

Volledige vrijstelling van de draagplicht van de veiligheidsgordel in de wagen.

Wie?

- Als je achteruit rijdt.
- Als je taxichauffeur bent en een klant vervoert.
- In het bezit bent van een vrijstelling omwille van gewichtige medische tegenindicaties voor het dragen van een veiligheidsgordel.

Hoe aanvragen?

Een vrijstellingsbewijs dient aangevraagd te worden bij het Ministerie van Verkeer en Infrastructuur.

De aanvraag dient vergezeld te zijn van een medisch attest waarin de duur van de gewenste vrijstelling wordt opgegeven. Het modelformulier vind je via https://mobiliteit.belgium.be/nl/wegverkeer/rijbewijs/draagplicht_veiligheidsgordel of via de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds.

European Disability Card

Wat?

De European Disability Card (EDC) is een gratis kaart die de toegang van personen met een handicap tot cultuur, sport en vrijetijdsbesteding bevordert (musea, pretparken, toeristische attracties, sportcentra,...) en een aantal voordelen in die domeinen biedt.

Er is een aparte website over de ECD waarop je een lijst kan vinden van voorbeelden van organisaties die de kaart aanvaarden: www.eurodisabilitycard.be

Wie?

Personen met een handicap hebben recht als ze een dossier hebben bij één van deze 5 Belgische instellingen:

- FOD Sociale Zekerheid (tegemoetkoming, parkeerkaart, ...)
- Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)
- Agence pour une Vie de Qualité (AViQ)
- Personne Handicapée Autonomie Recherchée (PHARE)
- Dienststelle für Selbstbestimmtes Leben (DSL)

Hoe aanvragen?

De aanvraag van de kaart kan gebeuren via de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds of je kan de aanvraag zelf indienen bij de instelling waar je erkend bent als persoon met een handicap.

Openbaar vervoer: tariefvoordelen

NMBS

Seniorenbiljet

Wie en Wat?

65-plussers betalen in 2de klasse slechts een beperkt bedrag voor een heen -en terugreis op dezelfde dag tussen 2 Belgische stations. Dit aanbod is geldig op werkdagen vanaf 9 uur. In de weekends en op feestdagen is het biljet geldig zonder uur beperking. In het hoogseizoen (juli en augustus) is het niet geldig in de weekends en op feestdagen. Deze biljetten zijn te verkrijgen aan het loket.

Kortingskaart verhoogde tegemoetkoming.

Wie en wat?

Personen die recht hebben op de verhoogde tegemoetkoming (zie verder in dit boekje) en hun personen ten laste kunnen een verminderingskaart bekomen die hen recht geeft op 50% korting op de prijs voor een biljet in 2de klasse. Deze vermindering kan niet gecumuleerd worden met andere kortingen.

Hoe aanvragen?

Je kan een kortingskaart aanvragen met je elektronische identiteitskaart. Er wordt dan via uw identiteitskaart contact gemaakt met de kruispuntbank. De pasfoto van uw identiteitskaart wordt gebruikt. Je krijgt je kortingskaart van de loketbediende.

Kaart kosteloze begeleider

Wie en wat?

Personen die niet alleen kunnen reizen om één van volgende redenen:

- Een vermindering van 12 punten op de schaal van zelfredzaamheid.
- Een blijvende invaliditeit of arbeidsongeschiktheid van 80%.
- Een blijvende invaliditeit van 50% , rechtstreeks toe te schrijven aan de onderste ledematen.
- Een volledige verlamming of amputatie van de bovenste ledematen.
- Een integratietegemoetkoming categorie III of hoger.

De kaart staat op naam van de andersvalide persoon, niet op die van de begeleider.
De kaart is niet overdraagbaar.

Hoe aanvragen?

Je kan de aanvraag doen in om het even welk station of op volgend adres:

NMBS
10-14 B-MS.1322
Hallepoortlaan 40
1060 Brussel

De aanvraag moet vergezeld zijn van een geldig attest uitgegeven door een officiële instantie.

Voor verdere vragen kan je terecht bij de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds.

Nationale verminderingskaart voor blinden en slechtzienden

Wat?

Op vertoon van de verminderingskaart reis je gratis in 2de klasse zolang je binnen België reist. De kaart is persoonlijk.

Wie?

Je hebt recht op de kaart als je blind of slechtziende bent (blijvende invaliditeit van minstens 90%).

Hoe aanvragen?

Indien je al werd erkend door de FOD SZ (zie pagina 4-5) dien je de kaart hier aan te vragen.

Indien je nog geen aanvraag bij de FOD SZ hebt gedaan, kan je een aanvraag doen via de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds, via het gemeentehuis of u kan terecht bij de vereniging voor blinden en slechtzienden.

De lijn

Gratis vervoer voor personen met een handicap

Wie en wat?

Alle personen met een handicap,

- ingeschreven bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) of
- die een tegemoetkoming ontvangen van de FOD Sociale Zekerheid en hun domicilie hebben in Vlaanderen
- die een zorgbudget ontvangen voor ouderen met een zorgnood
- met een arbeidshandicap, die genieten van een Bijzondere Tewerkstelling ondersteunende maatregel (BTOM) van de VDAB,

Vanaf maart 2018 zijn de papieren abonnementen vervangen door Mobib kaarten. De kosten voor een Mobib kaart bedragen éénmalig 5 euro.

Hoe aanvragen?

Personen die voldoen aan de bovenvermelde voorwaarden krijgen automatisch hun abonnement thuis gestuurd op basis van de gegevens van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid.

Vermindering bij aankoop van een lijnkaart

Wat?

Aankoop van een Buzzy Pas (voor -25 jarigen) en Omnipas (vanaf 25 jaar) voor een beperkt bedrag per jaar.

Wie?

- Houders van een attest 'verhoogde tegemoetkoming geneeskundige zorgen' (maximum 3 maanden oud), uitgereikt door uw ziekenfonds.
- Houders van een geldige kaart voor verhoogde tegemoetkoming van de NMBS. (zie pagina 9)
- Mensen met een leefloon en gelijkgestelden.
- Mensen met een equivalent leefloon.
- Personen die verblijven in een Lokaal Opvanginitiatief (LOI).
- Ouderen met een gewaarborgd inkomen (GIB) of een inkomensgarantie (IGO).

Hoe aanvragen?

In de Lijnwinkel of schriftelijk. Meer informatie en adressen van Lijnwinkels vind je via: www.delijn.be

Voor personen die een leefloon ontvangen of verblijven in een lokaal opvanginitiatief (LOI) zal het OCMW, Fedasil, Rode Kruis of Vluchtelingenwerk Vlaanderen de aanvraag voor hen doen bij de dienst abonnementen van De Lijn.

Personen die het gewaarborgd inkomen voor bejaarden of de inkomensgarantie voor ouderen krijgen vragen een attest aan bij de Rijksdienst voor Pensioenen. Met dit attest kunnen zij in de Lijnwinkels een abonnement aanvragen.

Vermindering van de personenbelasting voor een persoon met een handicap

Wat?

Indien de belastingplichtige (of één van de personen ten laste) een persoon is met een handicap, kan genoten worden van een bijkomende vrijstelling van belasting op een deel van het inkomen.

Wie?

- Personen bij wie door de lichamelijke of psychische toestand het vermogen om een inkomen te verwerven verminderd is tot hoogstens 1/3 van wat een gezonde persoon kan verdienen (d.w.z. een arbeidsongeschiktheid van minstens 66%).
- Personen bij wie de gezondheidstoestand dermate is dat een vermindering van de zelfredzaamheid van 9 punten is vastgesteld.
- Personen bij wie een werkongeschiktheid is vastgesteld van minstens 66% vb. RIZIV.
- De handicap waarmee rekening wordt gehouden moet het gevolg zijn van feiten die gebeurd zijn en feiten die vastgelegd werden voor de leeftijd van 65 jaar. Het belastingvoordeel loopt wel door na je 65ste.

Wanneer je op 1 januari van het aanslagjaar langer dan 12 maanden arbeidsongeschikt bent, heb je recht op de vermindering. Ook al ga je op het einde van dat jaar terug werken.

Hoe aanvragen?

Indien je al werd erkend door de FOD SZ (zie pagina 4-5), dan bezorgt de FOD SZ het attest van uw erkenning elektronisch aan de bevoegde instantie (FOD Financiën). Je hoeft dus zelf geen papieren attest meer te bezorgen.

Indien je nog geen aanvraag bij de FOD SZ hebt gedaan, kan je een aanvraag doen via of de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds, de gemeente of het OCMW.

Vermindering van onroerende voorheffing voor personen met een handicap

Wat?

De vermindering van de onroerende voorheffing wordt toegekend voor de woning waarin een persoon met een handicap zijn officiële woonplaats heeft op 1 januari van het aanslagjaar.

Voorwaarden?

De handicap wordt vastgesteld voor de leeftijd van 65 jaar is bereikt. De vermindering wordt toegekend als de persoon met een handicap aan volgende voorwaarden voldoet.

- Een invaliditeit van minstens 66%.
- Een vermindering van het verdienvermogen tot één derde minder.
- Een vermindering van de zelfredzaamheid van minimaal 9 punten.
  - o Let op! Bij een kind met een handicap volstaat een vermindering van de zelfredzaamheid met 4 punten.

Hoe aanvragen?

De attesten die de handicap aantonen worden rechtstreeks naar de Vlaamse Belastingdienst gestuurd. De vermindering wordt dan **automatisch toegekend** op het aanslagbiljet.

Als je een aanslagbiljet krijgt waarop de **automatische vermindering niet is toegekend**, dan kunt u schriftelijk of online een bezwaar indienen.

De attesten kan je verkrijgen bij:

- uw ziekenfonds
- Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV)
- Directie-generaal voor Personen met een Handicap (FOD Sociale Zekerheid)

Een attest voor een kind met een handicap geldt tot uw kind **21 jaar** oud is. Vanaf dan moet je een nieuw attest aanvragen nl. een attest voor een persoon met een handicap.

Als je een attest van de FOD Sociale Zekerheid ontvangt met terugwerkende kracht, dan kunt u nog **tot 5 jaar terug** de vermindering aanvragen via een bezwaar.

Als je **vóór uw pensioen** automatisch de 'vermindering voor een persoon met een handicap kreeg', maar nu niet meer, dan moet je een bezwaar indienen.

Bij dit bezwaar voeg je het eenmalig attest bij oppensioenstelling of het attest van de FOD Sociale Zekerheid toe.

Voor verdere inlichtingen kan je terecht bij:

Vlaamse Belastingdienst – Onroerende voorheffing.
Vaartstraat 16, 9300 Aalst.

Je kan ook altijd telefonisch contact opnemen met de Vlaamse Overheid via het nummer 1700. Je krijgt een keuzemenu te horen, voor de onroerende voorheffing druk je '1' in. Vervolgens krijg je opnieuw een keuzemenu en daar dien je '2' in te drukken, je komt hierna terecht bij een medewerker die je verder kan helpen.

Sociaal telefoontarief/**internettarief**

Wat?

Het sociaal tarief is een korting op de (vaste of mobiele) telefoon- of internetrekening. Als je in aanmerking komt voor het sociaal tarief, betaal je minder voor de telefoonaansluiting, betaal je een lager abonnementsgeld en een lager gesprekstarief.

Wie?

Je komt in aanmerking voor het sociaal telefoontarief als je:

- Nog niet van het sociaal tarief geniet.
- Als er in het gezin nog niemand van geniet.
- Aangesloten bent bij een operator die het sociaal telefoontarief aanbiedt.
- 65+ met bepaalde inkomensvoorwaarden.
Voor meer dan 66% gehandicapt en met bepaalde inkomensvoorwaarden.
- Personen met een gehoorverlies van ten minste 70 dB aan het beste oor, een medisch attest moet bijgevoegd worden.
- Personen bij wie een laryngectomie werd uitgevoerd, een medisch attest moet bijgevoegd worden.
- Militaire oorlogsblinde, een gepast document wordt gevraagd.
- Personen die een leefloon ontvangen, kansarmen en personen in financiële begeleiding bij het OCMW, deze krijgen een sociale telefoonkaart met geheime code. Dit loopt via een attest van het OCMW.

Hoe aanvragen?

Aanvraag indienen bij de operator die de klant kiest. De operator bezorgt uw gegevens aan het BIPT. Voldoe je aan de voorwaarden, dan kent het BIPT je het sociaal telefoontarief toe.

Voor inlichtingen kan je terecht bij de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds.

Vermindering kabeldistributie

Wat?

Afhankelijk van de plaatselijke distributiemaatschappij kan een vermindering worden toegestaan op het basisabonnement kabeltelevisie.

Wie?

Elke maatschappij bepaalt zijn eigen voorwaarden, maar meestal wordt er vanuit gegaan dat men een geldig invaliditeitsattest van de FOD Sociale Zekerheid (vanaf 12 punten of 80% invaliditeit) kan voorleggen.

Hoe aanvragen?

Je dient het vereiste attest van de FODSZ (met de vermelding ten minste 12 punten of 80%) te verzenden naar de maatschappij van de kabeldistributie. De Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds kan je hierbij helpen.

Vrijstelling heffing op afvalwater

Wat?

Gezinnen die in Vlaanderen water verbruiken via een eigen waterwinning of klant zijn bij Brabant Water moeten jaarlijks een heffing op de waterverontreiniging betalen. Onder bepaalde voorwaarden kunt je een sociaal tarief of vrijstelling van deze heffing krijgen.

Zuiveringsinstallatie?

Als gezin krijg je een vrijstelling als je uw afvalwater correct zuivert met een eigen individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater (IBA).

Heb je een eigen waterwinning én ook een drinkwateraansluiting? Dan kom je niet in aanmerking voor de vrijstelling, maar kan je wel een compensatie aanvragen bij uw drinkwatermaatschappij.

Sociaal tarief?

Je betaalt slechts 20% van de heffing, als je op 1 januari van het heffingsjaar behoort tot een van de volgende categorieën:

- Gepensioneerden die een inkomensgarantie voor ouderen (IGO) krijgen (vroeger gewaarborgd inkomen voor bejaarden).
- Personen die een leefloon krijgen van het OCMW.
- Personen met een handicap die een inkomensvervangende tegemoetkoming krijgen en/of de integratietegemoetkoming.
Personen met een handicap die een zorgbudget voor ouderen met een zorgnood krijgen van de Zorgkas (vroeger 'Tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB)).

Hoe aanvragen?

In de meeste gevallen is de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) automatisch op de hoogte van uw situatie.

- Bij een vrijstelling (in geval van individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater) ontvang je geen heffingsbiljet. Als je een vrijstelling krijgt, hoef je geen heffing te betalen.
- In geval van een sociaal tarief stuurt de VMM een heffingsbiljet op voor 20% van de heffing.

Sociaal tarief voor elektriciteit en gas

Wat?

Voor aardgas bestaat er één sociaal tarief.

Voor elektriciteit bestaan er drie soorten tarieven:

- Enkelvoudig sociaal tarief (dagteller).
- Tweevoudig sociaal tarief (dag- en nachtteller).
- Sociaal tarief exclusief nacht (alleen nachtteller).

Twee keer per jaar bepaalt en publiceert de CREG (Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas) de sociale tarieven voor aardgas en elektriciteit. De tarieven worden elk jaar aangepast op 1 februari en op 1 augustus.

Wie?

Om het sociaal tarief te krijgen, moet je of iemand op uw domicilieadres, een bepaalde uitkering of tegemoetkoming krijgen.

- Een inkomensvervangende tegemoetkoming en/of een integratietegemoetkoming voor personen met een handicap.
- Het gewaarborgd inkomen voor bejaarden of inkomensgarantie voor ouderen.
- Voorschotten van het OCMW in afwachting van een tegemoetkoming voor personen met een handicap.
- Een zorgbudget voor ouderen met een zorgnood.
- Een tegemoetkoming hulp van derden (FOD Sociale Zekerheid).
- Het leefloon, toegekend door het OCMW.
- Zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte.

Hoe aanvragen?

De gas- en/of elektriciteitsleverancier ontvangt automatisch het attest van de overheid, waaruit blijkt dat ze het verminderd tarief kunnen aanrekenen. Enkel wanneer de leverancier geen duidelijke link heeft tussen rechthebbende en gebruiker van het gezin die de factuur betaalt, kan het zijn dat de betrokkene zelf zijn aanvraag moet indienen. Dit kan schriftelijk of persoonlijk worden ingediend bij de gas- en elektriciteitsmaatschappij. De aanvraag dient vergezeld te zijn van bewijsstukken. De Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds kan je hierbij helpen.

Maximumfactuur

Wat?

De maximumfactuur is een beschermingsmaatregel die de jaarlijkse medische kosten voor gezinnen tot een plafondbedrag beperkt. Zodra de uitgaven voor geneeskundige zorg in de loop van het kalenderjaar dit plafondbedrag bereikt, krijgt een gezin voor de daaropvolgende verstrekkingen het remgeld volledig terugbetaald.

Wie?

Iedereen kan recht hebben op een terugbetaling. Het plafondbedrag verschilt naargelang het netto belastbaar gezinsinkomen. Hoe lager het inkomen, hoe lager het plafond. Voor de specifieke bedragen kan u terecht bij de dienst Gezondheidszorgen van uw ziekenfonds.

Specifieke regelingen:

- Kinderen jonger dan 19 jaar worden extra beschermd: voor hen geldt sowieso een vaststaande maximumfactuur per jaar per kind, ongeacht het gezinsinkomen.
- Zorgbehoevenden die bij je inwonen kunnen onder bepaalde voorwaarden worden beschouwd als een gezin apart. Hun inkomen wordt dan niet bij het globale gezinsinkomen gerekend, waardoor het plafond lager wordt.
- Behartenswaardige situaties: bij drastische daling van de inkomsten (bv door langdurige werkloosheid) kan je bij uw ziekenfonds een snelle terugbetaling aanvragen via een verklaring op erewoord.
- Plafond chronische MAF: het plafond kan worden verminderd indien een bepaald gezinslid het statuut chronische aandoening bezit OF indien het remgeld voor een bepaald gezinslid in de twee voorafgaande kalenderjaren een bepaald minimum bedrag overschrijdt. Het plafondbedrag wordt dan verlaagd voor het gehele MAF-gezin.
- Voor kinderen met een zorgtoeslag is er een aparte regeling; voor meer informatie kan je contact opnemen met de dienst Gezondheidszorgen van uw ziekenfonds: 03-491 09 75.

Welke remgelden worden terugbetaald?

- Remgelden op erelonen van artsen, kinesitherapeuten, verpleegkundigen, paramedici,...
- Remgelden op technische prestaties zoals operaties, technische onderzoeken, labo-onderzoeken, ...
- Remgelden op geneesmiddelen van categorieën A, B en C
- Bepaalde ziekenhuiskosten, zoals het persoonlijk aandeel in de ligdagprijs in een algemeen ziekenhuis of het eerste jaar in een psychiatrisch ziekenhuis
- Eventuele andere remgelden....

Hoe aanvragen?

Je hoeft zelf niets te doen. Uw ziekenfonds houdt bij wat je betaalt aan remgelden. Eventuele terugbetaling gebeurt automatisch via uw ziekenfonds.

Bijzonder solidariteitsfonds

Wat?

Het Bijzonder Solidariteitsfonds kan in uitzonderlijke situaties een tegemoetkoming geven voor:

- prestaties die niet door de ziekteverzekering worden terugbetaald.
- prestaties die wel worden terugbetaald maar waarbij betrokkene niet aan de voorwaarden voldoet om de terugbetaling te verkrijgen.
- geneeskundige verstrekkingen verleend in het buitenland en de reis- en verblijfskosten daar.

Voorwaarden?

- De kosten voor de behandeling zijn hoog en worden niet terugbetaald.
- De aandoening is zeldzaam en tast vitale functies aan.
- De behandeling heeft een erkende wetenschappelijke waarde en doeltreffendheid.
- De behandeling heeft het proefstadium overschreden.
- De behandeling is absoluut noodzakelijk op medisch-sociaal vlak.
- De behandeling is voorgeschreven door een geneesheer-specialist.

Hoe aanvragen?

De aanvraag gebeurt met volgende documenten:

- Een uitvoerig medisch rapport.
- Een kostenraming of factuur.
- Een verklaring op erewoord dat je op geen enkele andere manier terugbetaling kunt verkrijgen.

De aanvraag wordt gericht aan de adviserend arts van het ziekenfonds. De beslissing over de toekenning van de tegemoetkoming gebeurt door het Riziv.

Recht op verhoogde tegemoetkoming bij uw ziekenfonds

Wat?

Personen met een laag inkomen hebben recht op een verhoogde tegemoetkoming. Zij betalen minder voor gezondheidszorg en hebben nog andere financiële voordelen.

Wie?

Er zijn drie mogelijke voorwaarden om de verhoogde tegemoetkoming te krijgen:

- Ofwel ontvang je een specifieke uitkering.
- Ofwel ben je in het ziekenfonds ingeschreven onder een specifieke hoedanigheid.
- Ofwel valt je inkomen onder een grensbedrag.

Uitkeringen die recht geven op een verhoogde tegemoetkoming:

- Leefloon of gelijkgestelde van het OCMW gedurende drie volledige en ononderbroken maanden.
- Inkomensgarantie voor ouderen of gewaarborgd inkomen voor bejaarden.
- Tegemoetkomingen voor personen met een handicap
  - o Integratietegemoetkoming.
  - o Inkomensvervangende tegemoetkoming.
  - o Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood.
  - o Toeslag voor kinderen met een handicap of aandoening met een erkenning van minstens 66% ongeschiktheid of vier punten op de medisch sociale schaal.

Hoedanigheden die recht geven op een verhoogde tegemoetkoming:

- Wees.
- Niet begeleide minderjarige vreemdeling.

Indien je een laag inkomen hebt, wordt nagegaan op basis van het bruto belastbaar gezinsinkomen van het jaar ervoor of je in aanmerking komt op basis van de grensbedragen.

Hoe aanvragen

Voor wie een voordeel geniet (zoals hierboven vermeld onder 'personen die in aanmerking komen zonder inkomensonderzoek) gaat dit automatisch. Anderen moeten een 'verklaring op eer' ondertekenen en bewijzen van inkomsten toevoegen. De Dienst Maatschappelijk Werk kan je hierbij helpen.

Forfait Chronisch Zieken

Wat?

Chronisch zieken met hoge gezondheidsuitgaven kunnen recht hebben op een forfaitaire tegemoetkoming per jaar. Om hiervan te kunnen genieten moet men voldoen aan twee voorwaarden:

VOORWAARDE 1

- Bedrag van remgeld (op naam van de chronisch zieke) moet tijdens twee opeenvolgende jaren ten minste 450 euro bedragen.
- Voor mensen die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming, is het drempelbedrag 365 euro

VOORWAARDE 2 (tussenkamst afhankelijk van de situatie)

Men moet zich in minstens één van de volgende situaties bevinden :

- Gedurende minstens 3 maanden recht heeft op forfait B of C voor verpleegkundige zorgen.
- Gerechtigd bent (medisch) op een integratietegemoetkoming, categorie III, IV of V.
- Gerechtigd bent (medisch) op een zorgbudget voor ouderen met een zorgnood categorie III, IV of V.
- Geniet van een verhoogde ziektevergoeding wegens behoefte aan andermans hulp.
- Ten minste 120 dagen in het ziekenhuis werd opgenomen tijdens betrokken kalenderjaar en het voorafgaand kalenderjaar of ten minste 6 maal werd opgenomen in het ziekenhuis in een periode van 2 jaar.
- Geniet van verhoogde kinderbijslag als gehandicapt kind.
- Minstens 6 maanden erkend zijn als rechthebbende met een zware aandoening in het kader van kinesitherapie of fysiotherapie.

Hoe aanvragen?

Je hoeft hiervoor niets te ondernemen. Uw ziekenfonds houdt uw gegevens bij, zodra je voldoet aan de voorwaarden, krijg je het forfait automatisch toegekend.

PVS-forfait

Wat?

Het PVS-forfait helpt de kosten te dragen voor medicatie, verzorgings- en hulpmiddelen van thuisverzorgde PVS patiënten. PVS staat voor persistente vegetatieve status.

Wie?

PVS patiënt zijn in een coma verzeild na het oplopen van een ernstige acute hersenbeschadiging en waarbij ontwaaktechnieken de toestand niet verbeteren.

Deze mensen worden thuis of in een centrum voor dagverzorging verzorgd.

Het forfait wordt niet langer uitbetaald vanaf de tweede volledige kalendermaand waarin betrokkene ononderbroken verblijft in een ziekenhuis, Rob, RVT of PVT.

Het PVS-forfait kan worden gecumuleerd met het zorgforfait, een incontinentieforfait en het forfait palliatieve zorg.

Hoe aanvragen?

De arts van een erkend deskundig ziekenhuiscentrum dient de aanvraag te doen.

Incontinentieforfait

Wat ?

Het incontinentieforfait is een jaarlijkse tegemoetkoming in de kosten voor incontinentiemateriaal van zwaar zorgbehoevenden.

Wie?

Personen die tijdens de voorbije twaalf maanden gedurende vier maanden de goedkeuring verkregen hebben voor een verpleegkundige verzorging, vergoedbaar met forfait B of C. Bovendien moet men voor het criterium 'incontinentie' een score 3 of 4 hebben.

Opgelet! U mag niet in een verzorgingsinstelling verblijven.

Hoe aanvragen?

Voor personen die een goedkeuring voor deze verpleegkundige zorgen kregen, zal de tussenkomst automatisch via uw ziekenfonds worden toegekend van zodra voldaan aan de voorwaarden.

Personen die geen gebruik maken van thuisverpleging kunnen een attest (KATZ-schaal) door de huisarts laten opmaken. Indien zij een goedkeuring van de adviserend arts krijgen met bovenstaande voorwaarden kunnen zij eveneens het forfait bekomen.

Onbehandelbare incontinentieforfait

Wat?

Een forfait voor personen met onbehandelbare incontinentie dat jaarlijks wordt uitbetaald.

Wie?

Personen met onbehandelbare incontinentie die thuis wonen. Uitzondering: voor opname in een acute dienst van een algemeen ziekenhuis of bij opvang in een dagverzorgingscentra, blijft het recht op deze forfait wel behouden.

Er mag geen recht zijn op het 'klassieke incontinentieforfait' (zie hoger) en er mag ook geen verstrekking gebeurd zijn van autosondage.

Hoe aanvragen?

De behandelende arts moet het formulier 'aanvraag onbehandelbare incontinentieforfait' invullen en doorgeven aan de adviserend arts van uw ziekenfonds. Dit formulier kan je opvragen bij uw ziekenfonds.

Erkenning behoefte aan andermans hulp – hulp van derden

Wat?

Een aanvullende vergoeding van 22,28 euro per dag voor werknemers of zelfstandigen die een ziekte- of invaliditeitsuitkering ontvangen en om gezondheidsredenen aangewezen zijn op de hulp van anderen. De "erkenning" van hulp van derde kan worden gegeven vanaf de vierde maand van de arbeidsongeschiktheid.

Voorwaarden

Minstens 11 punten scoren op de zelfredzaamheidschaal én met goedkeuring van de adviserend arts.

De uitbetaling wordt geschorst in perioden van:

- gevangenschap of internering,
- vanaf de 1e dag van de 3e maand ziekenhuisverpleging indien de hospitalisatie plaatsvindt gedurende een ononderbroken periode van meer dan 2 maanden (een RVT , PVT en revalidatiecentrum met ZIV-overeenkomst wordt gelijkgesteld aan hospitalisatie).

Hoe aanvragen?

Bij de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds. Dit kan aangevraagd worden vanaf de 4de maand arbeidsongeschiktheid.

palliatieve thuiszorgforfait

Wat?

Het forfait palliatieve zorg is een tegemoetkoming in de kosten voor medicatie, verzorgings- en hulpmiddelen die vereist zijn voor de thuisverzorging van palliatieve patiënten. Het kan twee maal worden uitbetaald.

Voorwaarden?

- Thuis worden verzorgd en tijdens de terminale fase thuis willen blijven.
- Lijden aan een onomkeerbare aandoening die ongunstig evolueert waarbij therapieën en revalidatie geen invloed meer hebben en het overlijden op relatief korte termijn (langer dan 24u maar korter dan 3 maand) wordt verwacht.
- Nood hebben aan permanente ondersteuning en toezicht, aan geneesmiddelen, hulpmiddelen of psychosociale bijstand.
- Niet opgenomen in een verzorgingsinrichting.

Hoe aanvragen?

Formulieren zijn te bekomen op de Medische dienst van uw ziekenfonds of je kan je richten tot de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds.

De huisarts vult het formulier in en stuurt het door naar de adviserend arts van uw ziekenfonds.

De Vlaamse Sociale Bescherming (VSB)

Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood

Vroeger was dit de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

Voorwaarden?

- 65 Jaar of ouder.
- Beperkte zelfredzaamheid bezitten (ten minste 7 punten op de "schaal van zelfredzaamheid").
- Aangesloten zijn bij een Zorgkas in kader van de Vlaamse Sociale Bescherming en alle ledenbijdragen betaald hebben.

Het bedrag van de tegemoetkoming wordt verminderd met de inkomsten van de aanvrager, zijn partner of de persoon met wie hij een huishouden vormt. Ook eventuele achterstallige ledenbijdragen worden afgehouden van de tegemoetkoming.

Hoe aanvragen?

De aanvraag van de tegemoetkoming kan gebeuren bij de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds of je kan zich richten tot de dienst Welzijn van de gemeente.

Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden

Wat?

Het zorgbudget is een maandelijks tegemoetkoming voor mensen die veel zorg nodig hebben. Het gaat bijvoorbeeld om mensen met ernstige gezondheidsproblemen of een handicap. Mensen die in een woonzorgcentrum verblijven hebben ook recht op een zorgbudget. Je dient wel aangesloten te zijn bij de Vlaamse sociale bescherming door elke jaar je zorgpremie te betalen.

Wie?

1. Je moet aangesloten zijn bij de Vlaamse sociale bescherming.
2. Er is geen leeftijdsgrens. Kinderen minder dan 5 jaar kunnen dit enkel verkrijgen doormiddel van een attest.
3. Je moet zwaar zorgbehoevend zijn en dat kunnen bewijzen aan de hand van een attest of meting van je zorgzwaarte (= een indicatiestelling).
  - a. Je woont in een residentiële zorgvoorziening. Je bewijst je recht door een verblijfsattest af te leveren.
  - b. Je woont thuis. Je hebt dan een attest nodig met de score van je zorgzwaarte. Deze attesten met minstens een van de volgende scores volstaan om je zorgbudget aan te vragen:
    - i. Minstens score B op de KATZ-schaal in de thuisverpleging.
    - ii. Minstens 35 punten op de BEL-profielschaal.
    - iii. Minsten 15 op de medische-sociale schaal.
    - iv. Score C of CD op de Katzschaal in een verzorgingsinrichting.
    - v. Bijkomende kinderbijslag op basis van minstens 18 punten op de medisch-sociale schaal.
    - vi. Kine E attest.

Hulp waardoor je geen zorgbudget krijgt.

- Je krijgt een budget voor niet Rechtstreeks toegankelijke hulp of een persoonsvolgend budget.
- Je krijgt een persoonlijk assistentiebudget.
- Je verblijft in een MFC.
- Je verblijft in een gehandicaptenvoorziening.
- Je verblijft voltijds in een residentiële gehandicaptenvoorziening.
- Je bent ingeschreven in een internaat.

Hoe aanvragen?

Bij de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds.

Zorgbudget voor mensen met een handicap

Wat?

Het zorgbudget heet ook basisondersteuningsbudget. Het is een Vlaamse tegemoetkoming voor mensen met een erkende handicap die aan bepaalde voorwaarden voldoen.

Wie?

Het zorgbudget wordt automatisch toegekend, je dient er geen aanvraag voor te doen. Het wordt uitbetaald door de Zorgkas.

Je kan het zorgbudget combineren met een integratietegemoetkoming en een inkomensvervangende tegemoetkoming.

Bijkomende voorwaarden:

- Je mag geen gebruik maken van 'niet-rechtstreeks toegankelijke hulp' gesubsidieerd door het VAPH (uitgezonderd hulpmiddelen).

Hoe aanvragen?

Indien je tot een van de bovenstaande groepen behoort, neemt de Zorgkas zelf contact met je op. Je kan zelf geen aanvraag doen.

Zorgtoeslag voor specifieke ondersteuningsbehoefte.

Wat?

Voor kinderen die vanaf 1 januari 2019 een specifieke ondersteuningsbehoefte hebben, zoals een handicap of een aandoening, biedt de zorgtoeslag extra ondersteuning.

Wie voor 1 januari 2019 al verhoogde kinderbijslag voor een specifieke ondersteuningsbehoefte kreeg, blijft deze behouden. Deze aanvragen lopen nog steeds via de FOD.

Voorwaarden:

Elk kind dat in Vlaanderen woont en een handicap of aandoening heeft en aan de volgende voorwaarden voldoet, kan deze zorgtoeslag krijgen. Een door Kind en Gezin erkende arts zal de gevolgen van de specifieke ondersteuningsbehoefte beoordelen, dit aan de hand van het driepijlersysteem:

- De lichamelijke en geestelijke gevolgen van een handicap of aandoening.
- De gevolgen ervan op de deelname van het dagelijkse leven.
- De gevolgen voor het gezin.

Hoe aanvragen?

De aanvraag gebeurt bij één van de vijf uitbetalers. Zij sturen dan uw dossier door naar de erkende artsen van Kind en Gezin en zij beoordelen de handicap of aandoening. Kind en Gezin stuurt de beoordeling terug naar de uitbetaler en zij betalen uit.

Indien je ondersteuning nodig hebt in dit proces kan je terecht bij de Dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds.

Mobiliteitshulpmiddelen

Wat?

Wie door chronische ziekte, ouderdom of handicap een hulpmiddel nodig heeft om zich te kunnen verplaatsen, kan via de Vlaamse sociale bescherming een mobiliteitshulpmiddel kopen of huren. Een rolstoel, elektrische scooter, duwwandelwagen, driewiel fiets,...

Wie?

Het gaat om hulpmiddelen die iemand heel zijn leven (of toch lange tijd) nodig heeft.

Voorwaarden:

- Medische voorwaarde: je behoefte aan een mobiliteitshulpmiddel moet vastgesteld zijn door een arts.
  - o Langdurige problemen met verplaatsingen.
  - o Snel degeneratieve aandoeningen.
- Administratieve voorwaarde: je moet aangesloten zijn bij de Vlaamse sociale bescherming.
- Leeftijd is geen voorwaarde.

Hoe aanvragen?

Via een medisch attest, in te vullen door de behandelende arts. Ga met je voorschrift naar je verstrekker of bandagist. Je verstrekker doet controles en vraagt je hulpmiddel aan. Je krijgt een brief van je Zorgkas of je hulpmiddel al dan niet is goedgekeurd.

De Dienst Maatschappelijk Werk kan je verdere info verschaffen.

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)

Het VAPH biedt budgetten en tegemoetkomingen aan personen met een handicap om hun zorg en ondersteuning op maat te financieren. Bij het VAPH kan je ook een budget aanvragen om hulpmiddelen aan te kopen die je nodig hebt als persoon met een handicap om het dagelijkse leven te vergemakkelijken.

Ondersteuning voor minderjarigen

Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (VAPH/ITP)

Wat?

Rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH) is beperkte, handicap specifieke ondersteuning vanuit het VAPH of vanuit de Intersectorale Toegangspoort voor wie af en toe hulp nodig heeft. Voor rechtstreeks toegankelijke hulp moet je geen aanvraag indienen bij het VAPH. Je stapt rechtstreeks naar de zorgaanbieder.

Wie?

Het gaat om minderjarigen met een (vermoeden van een) langdurige en belangrijke beperking van de sociale integratiekansen. Dit is ten gevolge van een aantasting van de verstandelijke, psychische, lichamelijke of zintuiglijke mogelijkheden.

Welke hulp?

Rechtstreeks toegankelijke hulp bestaat in drie vormen: begeleiding, dagopvang en verblijf. Je kan kiezen voor een van die vormen of voor een combinatie:

- 51 begeleidingen
- of 36 mobiele begeleidingen
- of 91 groepsbegeleidingen
- of 91 dagen dagopvang
- of 61 nachten verblijf

Goed om weten!

Als je op zoek bent naar aanbieders van rechtstreeks toegankelijke hulp, dan kan je:

- een aanbieder van rechtstreeks toegankelijke hulp in uw gemeente of regio zoeken via www.vaph.be/wegwijzer
- de adressenlijst van de door het VAPH erkende aanbieders van rechtstreeks toegankelijke hulp raadplegen via www.vaph.be/adressen

Intersectorale Toegangspoort (ITP)

Wat?

De ITP is een dienst van het Agentschap Jongerenwelzijn van de Vlaamse overheid. Sinds 1 maart 2014 behandelt de Intersectorale Toegangspoort (ITP) aanvragen voor ondersteuning voor minderjarigen. De ITP werkt samen met het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)

Wie?

Het gaat om minderjarigen met een langdurige en belangrijke beperking van de sociale integratiekansen. Dit is ten gevolge van een aantasting van de verstandelijke, psychische, lichamelijke of zintuiglijke mogelijkheden.

Welke hulp?

- *Diensten en voorzieningen.*

Wie nood heeft aan intensieve dagopvang, verblijf of begeleiding kan een aanvraag indienen voor ondersteuning door een Multifunctioneel Centrum (MFC). Een MFC richt zich tot personen met een handicap tot en met 21 jaar (uitzonderlijk verlengbaar tot en met 25 jaar) die nood hebben aan specifieke ondersteuning.

- *Persoonlijk Assistentiebudget (PAB).*

Wil je dat uw kind thuis blijft wonen en heb je nood aan assistentie bij dagelijks activiteiten? Een persoonlijk assistent kan hulp bieden bij huishoudelijke taken, lichamelijke taken, verplaatsingen, dagactiviteiten, agogische, pedagogische of orthopedagogische ondersteuning.

- *Hulpmiddelen en aanpassingen.*

Om zijn dagelijks leven beter te kunnen organiseren kan de minderjarige met een handicap tegemoetkomingen krijgen voor hulpmiddelen of aanpassingen in de thuissituatie (woning of wagen).

Hoe aanvragen?

De Dienst Maatschappelijk werk van het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds is erkend als multidisciplinair team in het kader van het VAPH en kan bijgevolg uw aanvraag in orde brengen.

Ondersteuning voor meerderjarigen

Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (VAPH/ITP)

Wat?

Rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH) is beperkte, handicap specifieke ondersteuning vanuit het VAPH voor wie af en toe hulp nodig heeft. Voor rechtstreeks toegankelijke hulp moet u geen aanvraag indienen bij het VAPH. Je stapt rechtstreeks naar de zorgaanbieder.

Wie?

Het gaat om meerderjarigen met een (vermoeden van een) langdurige en belangrijke beperking van de sociale integratiekansen. Dit is ten gevolge van een aantasting van de verstandelijke, psychische, lichamelijke of zintuiglijke mogelijkheden.

De aanvrager mag op het ogenblik van de aanvraag niet ouder zijn dan 65 jaar of indien met ouder is moet er reeds een aanvraag ingediend geweest zijn bij het VAPH vóór de leeftijd van 65 jaar.

Welke hulp?

Rechtstreeks toegankelijke hulp bestaat in drie vormen: begeleiding, dagopvang en verblijf. Je kan kiezen voor een van die vormen of voor een combinatie:

- 51 begeleidingen
- of 36 mobiele begeleidingen
- of 91 groepsbegeleidingen
- of 91 dagen dagopvang
- of 61 nachten verblijf

Goed om weten!

Als je op zoek bent naar aanbieders van rechtstreeks toegankelijke hulp, dan kan je:

- een aanbieder van rechtstreeks toegankelijke hulp in uw gemeente of regio zoeken via www.vaph.be/wegwijzer
- de adressenlijst van de door het VAPH erkende aanbieders van rechtstreeks toegankelijke hulp raadplegen via www.vaph.be/adressen

Persoonsvolgend budget

Het persoonsvolgend budget (PVB) is een budget op maat waarmee je als meerderjarige zorg en ondersteuning kan inkopen bij uw eigen netwerk, bij vrijwilligers, individuele begeleiders, professionele zorgverleners en bij door het VAPH vergunde zorgaanbieders.

Het gaat om personen met een langdurige en belangrijke beperking van de sociale integratiekansen. Dit is ten gevolge van een aantasting van de verstandelijke, psychische, lichamelijke of zintuiglijke mogelijkheden.

De aanvrager mag op het ogenblik van de aanvraag niet ouder zijn dan 65 jaar of indien met ouder is moet er reeds een aanvraag ingediend geweest zijn bij het VAPH vóór de leeftijd van 65 jaar.

Hoe aanvragen?

Om een PVB aan te vragen dient er een ondersteuningsplan opgemaakt te worden. De dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds kan je helpen om een ondersteuningsplan op te maken. De dienst DOP kan je hierin ook ondersteunen.

Hulpmiddelen en aanpassingen

Om zijn dagelijks leven beter te kunnen organiseren kan een persoon met een handicap tegemoetkomingen krijgen voor hulpmiddelen of aanpassingen in de thuissituatie (woning of wagen).

Het gaat om personen met een langdurige en belangrijke beperking van de sociale integratiekansen. Dit is ten gevolge van een aantasting van de verstandelijke, psychische, lichamelijke of zintuiglijke mogelijkheden.

De aanvrager mag op het ogenblik van de aanvraag niet ouder zijn dan 65 jaar of indien met ouder is moet er reeds een aanvraag ingediend geweest zijn bij het VAPH vóór de leeftijd van 65 jaar.

Hoe aanvragen?

De Dienst Maatschappelijk werk van het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds is erkend als multidisciplinair team in het kader van het VAPH en kan bijgevolg uw aanvraag in orde brengen.

Bereikbaarheid Dienst Maatschappelijk Werk

De Dienst Maatschappelijk Werk is dagelijks bereikbaar via telefoon (03 491 86 50) en e-post (dmw@vnz.be).

Daarnaast helpen wij je graag verder op één van onze permanentiemomenten. Wanneer het voor jou echter moeilijk is om één van onze kantoren te bereiken, kan je steeds een huisbezoek door een van onze medewerkers aanvragen.

Gemeente	Adres	Permanentie
2018 Antwerpen	Troonplaats 2	donderdag: 14.00-16.00
8200 Brugge	Koning Albert I-laan 98b bus 1	na afspraak
9000 Gent	Einde Were 23b	dinsdag: 14.00-16.00
3500 Hasselt	Capucienenstraat 18	na afspraak
2220 Heist-op-den-Berg	Kattestraat 45	na afspraak
8500 Kortrijk	Vlasmarkt 9	maandag: 14.00-16.00
2500 Lier	Antwerpsestraat 145	maandag: 09.00-13.00 en woensdag: 14.00-18.00
2800 Mechelen	Hoogstratenplein 1	maandag en woensdag: 09.00-12.00
2400 Mol	Rozenberg 21	na afspraak
2560 Nijlen	Albert Kanaalstraat 17	na afspraak
3090 Overijse	Duisburgsesteenweg 149	na afspraak
2520 Ranst (Broechem)	Antwerpsesteenweg 3a bus 1	na afspraak
3300 Tienen	Wolmarkt 9	dinsdag: 10.00-12.00

